

Правно - исторически факултет

2700 Благоевград, пл. „Георги Измирлиев - Македончето“
тел./факс: 073/88 66 17; <https://law.swu.bg> e-mail : admin@law.swu.bg

---

КОНСПЕКТ ПО ДИСЦИПЛИНАТА “КОНСТИТУЦИОННО ПРАВО “

1. Предмет, методи и система на Конституционното право.
2. Източници на Конституционното право.
3. Конституционализъм. Фази в развитието на модерния конституционализъм.
4. Учредителна власт на народа и учредени власти. Създаване и изменение на конституциите.
5. Същност и функции на конституцията. Видове конституции.
6. Върховенство на конституцията. Гаранции за върховенството на конституцията.
7. Национален конституционализъм и международно публично право. Европейско конституционно право.
8. Конституционно развитие на България: приемственост и дисконтиунитет. Демократични и авторитарни тенденции.
9. Обща характеристика на Конституцията на Република България от 12 юли 1991г. Нова концепция за „общото благо“.
10. Форма на държавата. Републиканската държавна форма в България.
11. Форма на държавно управление. България като република с парламентарно управление.
12. Форма на държавно устройство. Единна държава с местно самоуправление.
13. Принцип на народния суверенитет. Пряко и представително осъществяване на публичната власт. Забрана за узурпация.
14. Форми на пряка демокрация в Република България.
15. Принцип на разделение на властите. Организация на модерната държава.
16. Принцип на легалността. България като конституционна правова държава.
17. Принцип на политическия плурализъм. Тоталитарна държава и плуралистична демокрация.
18. Правен режим на политическите партии в Република България.
19. Конституционни основи на гражданското общество. Граждански сдружения и синдикални организации. Отделяне на църквата от държавата.
20. Конституционни основи на икономическия живот. Принципи на организация и дейност.
21. Форми на собственост в Република България. Правен режим на изключителната държавна собственост.
22. Конституционен статус на личността. Принципи и елементи на конституционния статус.
23. Българско гражданство. Лица без гражданство и чужденци. Граждани на Европейския съюз.
24. Условия и ред за придобиване и загубване на българско гражданство. Закрила на българските граждани зад граница.
25. Лични права и свободи.
26. Политически права и публични свободи.
27. Социално-икономически права.

28. Социално-културни права. Екологични права.
29. Информационни права. Защита на личните данни.
30. Конституционни задължения на българските граждани.
31. Гаранции за основните права, свободи и задължения на гражданите.
32. Конституционна и международноправна защита на правата на личността.
33. Система на държавните органи. Държавният орган като институция. Компетенция и актове на държавните органи.
34. Избирателна система на Република България. Принципи на изборното право.
35. Организация и ред за произвеждане на изборите в Република България. Изборни спорове.
36. Системи за определяне на изборните резултати.
37. Обща характеристика на Народното събрание като общонационална представителна институция.
38. Функции и правомощия на Народното събрание.
39. Структура на Народното събрание. Парламентът като „работеща корпорация”.
40. Организация и ред на дейност на Народното събрание. Сесии и заседания. Парламентарни разисквания. Кворум и мнозинства.
41. Начало и край на мандата на Народното събрание. Предсрочно прекратяване на пълномощията на парламента.
42. Правно положение на народните представители. Несъвместимост и конфликт на интереси.
43. Ръководни органи на Народното събрание. Администрация на парламента.
44. Правно положение на парламентарните групи. Критерии за образуване. Основни функции.
45. Правно положение на постоянните и временните комисии. Основни функции и система на постоянните комисии.
46. Законодателен процес. Предпарламентарен и парламентарен законодателен процес. Фази.
47. Парламентарен контрол. Въпроси и питания. Анкетни комисии.
48. Актове на Народното събрание.
49. Обща характеристика на Президента на Република България като държавен глава.
50. Функции и правомощия на Президента на Република България.
51. Актове на Президента на Република България. Контрасигнатура.
52. Политическа неотговорност на Президента на Република България. Ангажиране на отговорността на държавния глава: основания и процедура за импийчмънт.
53. Правно положение на Вицепрезидента на Република България.
54. Обща характеристика на Министерския съвет на Република България.
55. образуване на Министерския съвет: предпарламентарна и парламентарна фаза. Колективна инвеститура.
56. Правно положение на министър-председателя и на министрите. Министри без портфейл.
57. Функции и правомощия на Министерския съвет.
58. Актове на Министерския съвет.
59. Политическа отговорност на Министерския съвет и на министрите пред Народното събрание.
60. Прекратяване на пълномощията на Министерския съвет. Служебно правителство.
61. Конституционни основи на съдебната власт в Република България. Принципи на организация и дейност.
62. Висш съдебен съвет: образуване, функции и правомощия, ред на дейност. Инспекторат.

63. Правно положение на съдебните магистрати.
64. Система на съдилищата в Република България. Правно положение на ВКС и ВАС.
65. Организация и ред на дейност на прокуратурата и следствените служби.
66. Административно-териториално устройство на Република България. Области и общини.
67. Правно положение на областния управител. Назначаване. Функции и правомощия.
68. Обща характеристика на общината като самоуправляваща се общност на населението. Общинска собственост и финанси.
69. Общински съвет: избиране и конституиране, функции и правомощия, актове.
70. Правно положение на кмета на общината. Взаимоотношения на кмета с Общинския съвет и с Областния управител.
71. Обща характеристика на Омбудсмана на Република България като обществен защитник.
72. Функции, правомощия и актове на Омбудсмана.
73. Обща характеристика на Конституционния съд на Република България като пазител на Конституцията.
74. Правно положение на конституционните съдии.
75. Функции и правомощия на Конституционния съд. Ред на дейност.
76. Актове на Конституционния съд. Правни и други последици.
77. Институт на извънредното положение. Обявяване и прекратяване. Правен режим.
78. Държавни символи: герб, знаме и химн. Държавен печат. Столица.
79. Частична конституционна ревизия. Изменения и допълнения на Конституцията на Република България от Народното събрание.
80. Цялостна конституционна ревизия или приемане на нова конституция. Функции и правомощия на Великото народно събрание.

Изготвил: проф. д. н. Георги Близнашки

Литература:

1. Ананиева, Н., Конституционно право, С., 2000, 2012.
2. Баламезов, Б., Конституционен съд, С., 1999.
3. Белов, М., Пряка демокрация, С., 2009.
4. Близнашки, Г., Конституционализъм и демокрация, С., 2009.
5. Близнашки, Г., Парламентарното управление в България, С., 2009.
6. Близнашки, Г., Формата на държавата, С., 2009.
7. Близнашки, Г., Принципи на парламентарното управление, С., 2007.
8. Близнашки, Г., Парламентарно право, С., УИ „Св. Климент Охридски“, 2015.
9. Близнашки, Г., Ценности, принципи и институции на Конституцията на Република България от 12 юли 1991 година, В: Конституция на Република България от 12 юли 1991 година, С., УИ „Св. Климент Охридски“, 2016.
10. Близнашки, Г., Еволюция на конституционализма, С., УИ „Св. Климент Охридски“, 2017.
11. Близнашки, Г., Учредителната власт на народа, С., УИ „Св. Климент Охридски“, 2017.
12. Близнашки, Г., Конституцията. Същност, функции и върховенство, С., УИ „Св. Климент Охридски“, 2018.

13. Близнашки, Г., *Общо учение за конституцията*, С., УИ „Св. Климент Охридски“, 2019.
14. Близнашки, Г., *Търновската конституция от 16 април 1879 година*, В: *Конституция на българското царство*, УИ „Св. Климент Охридски“, С., 2019.
15. Близнашки, Г., *Предмет и източници на Конституционното право*, Свитък №1, УИ „Св. Климент Охридски“, С., 2019.
16. Близнашки, Г., *Конституционната държава*, Свитък №2, УИ „Св. Климент Охридски“, С., 2019.
17. Близнашки, Г., *Учредителната власт*, Свитък №3, УИ „Св. Климент Охридски“, С., 2019.
18. Близнашки, Г., *Формата на държавата*, Свитък №4, УИ „Св. Климент Охридски“, С., 2019.
19. Близнашки, Г., *Учението за конституцията, част I, II и III*, Свитъци №5, №6 и №7, УИ „Св. Климент Охридски“, С., 2019.
20. Близнашки, Г., *Конституционното развитие на България*, Свитък №8, УИ „Св. Климент Охридски“, С., 2019.
21. Близнашки, Г., *Принципи на Конституцията на Република България общество*, Свитък №9, УИ „Св. Климент Охридски“, С., 2020.
22. Близнашки, Г., *Конституционни основи на гражданското общество*, Свитък №10, УИ „Св. Климент Охридски“, С., 2020.
23. Близнашки, Г., *Българско гражданство*, Свитъци по Конституционно право №11, С., УИ „Св. Климент Охридски“, 2020.
24. Близнашки, Г., *Конституционен статус на българските граждани*, Свитъци по Конституционно право №12, С., УИ „Св. Климент Охридски“, 2020.
25. Близнашки, Г., *Система на държавните органи*, Свитъци по Конституционно право №13, С., УИ „Св. Климент Охридски“, 2020.
26. Близнашки, Г., *Избирателна система на Република България*, Свитъци по Конституционно право №14, С., УИ „Св. Климент Охридски“, 2020.
27. Близнашки, Г., *Конституционно право. Т.1. Принципи*, С., УИ „Св. Климент Охридски“, 2020.
28. Близнашки, Г., *Президент на Републиката*, №15, Свитъци по Конституционно право, С., УИ „Св. Климент Охридски“, 2021.
29. Друмева, Е., *Конституционно право*, С., 2009, 2018.
30. Киров, Пл., *Конституиране на представителното управление в България*, С., Сиела, 2015.
31. Киров, Пл., *Президентът в българския конституционен модел*, С., 2004.
32. Славова, М., *Местното самоуправление и местната администрация*, С., УИ „Св. Климент Охридски“, 2019.
33. Спасов, Б., *Изпълнителна власт*, С., 2001.
34. Спасов, Б., *Конституционният съд*, С., 1998.
35. Спасов, Б., *Конституционно право на Република България, част първа*, С., 2002.
36. Спасов, Б., *Конституционно право на Република България, част втора*, С., 2002.
37. Спасов, Б., *Конституционно право на Република България, част трета*, С., 2004.
38. Спасов, Б., *Общинско самоуправление /Общинско право/*, С., 2000.
39. Спасов, Б., *Парламентарно право*, С., 1996.
40. Спасов, Б., *Президентът на републиката*, С., 1999.
41. Спасов, Б., *Учение за конституцията*, С., 1997.
42. Стойчев, Ст., *Конституционно право*, С., 2002.
43. Танчев, Е., *Въведение в Конституционното право*, С., 2003.
44. Танчев, Е., *Основни права на човека*, С., 2002.

